

علم أصول الفقه

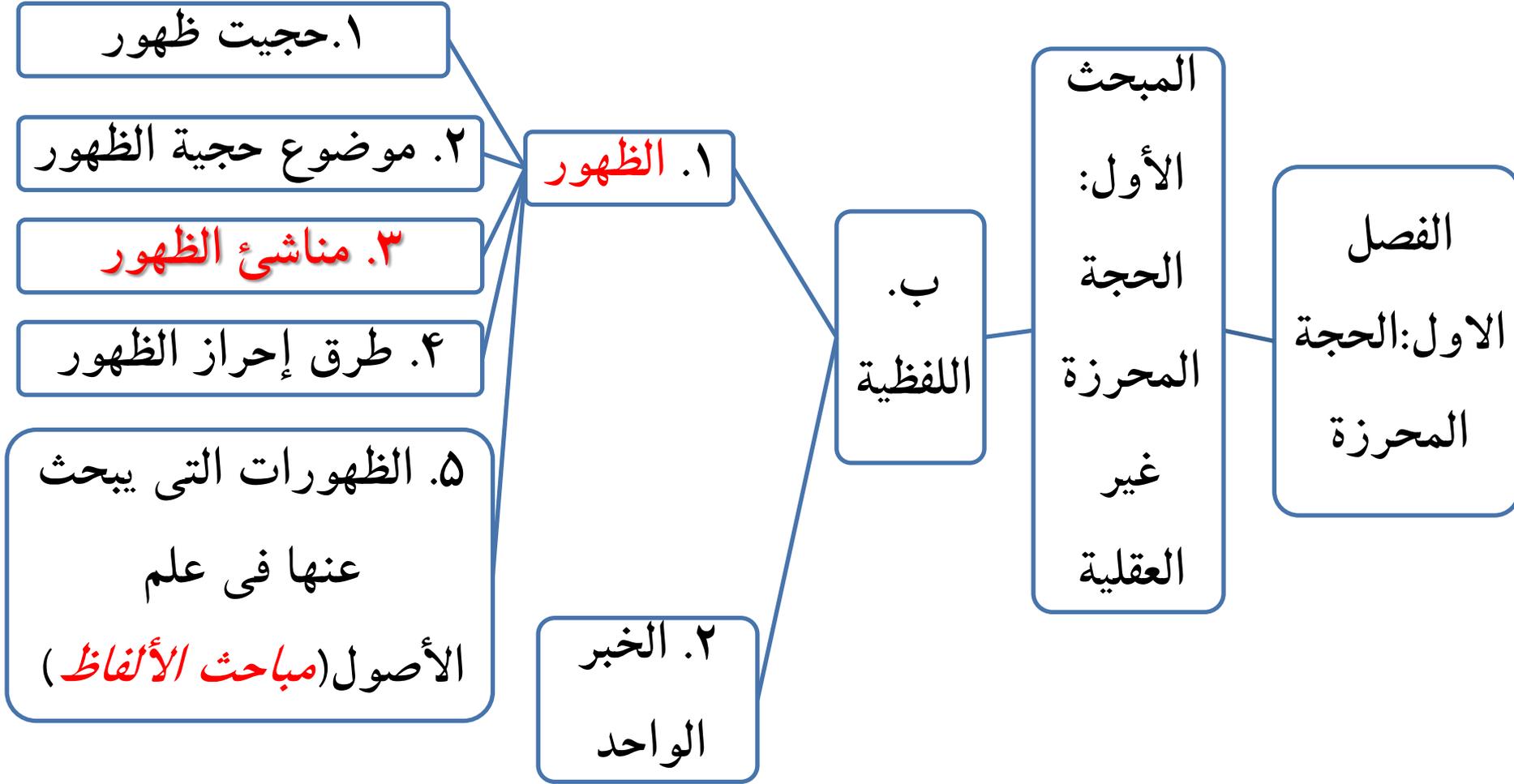
٦٩

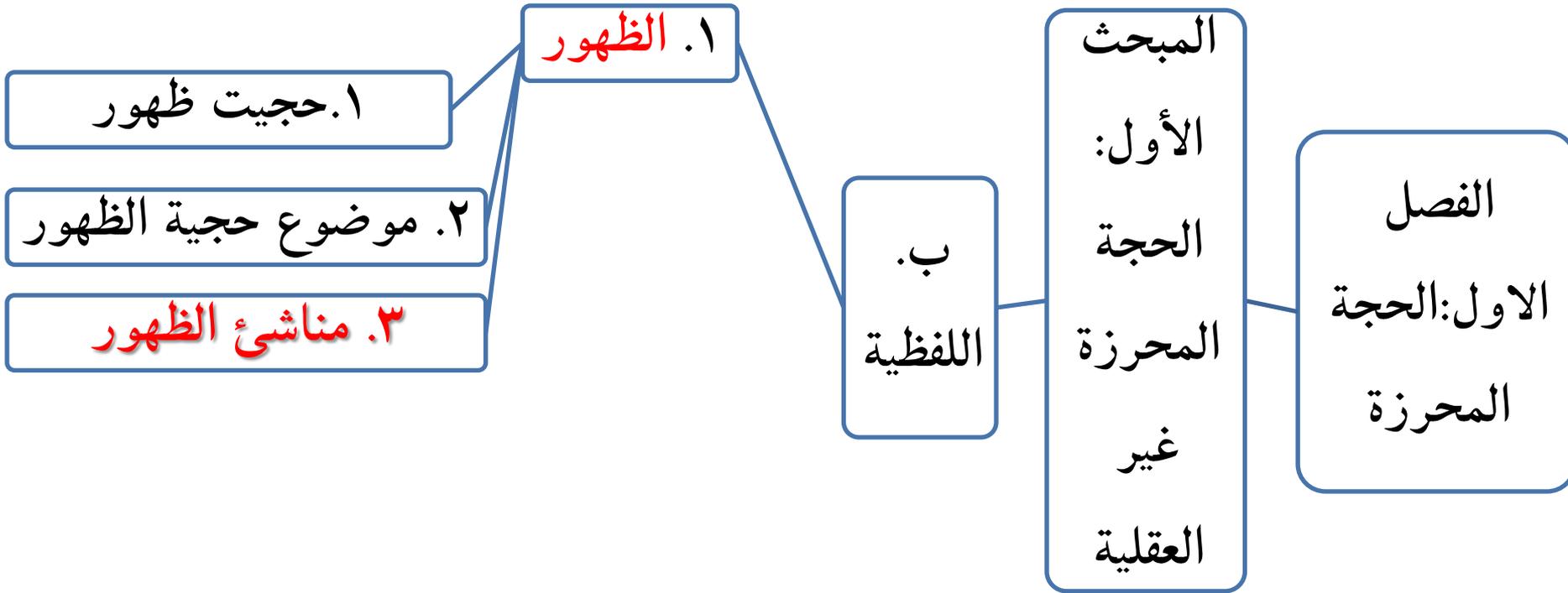
١٨-١٢-٩٣ ظهور

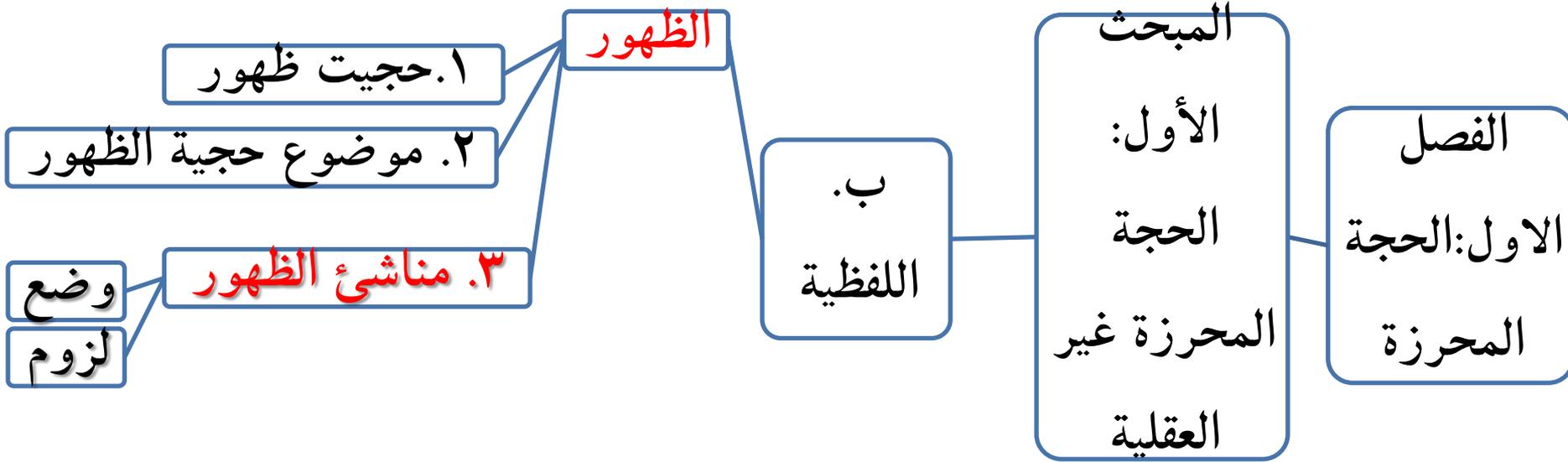
دراسات الأستاذ:
مهدي الهادي الطهراني

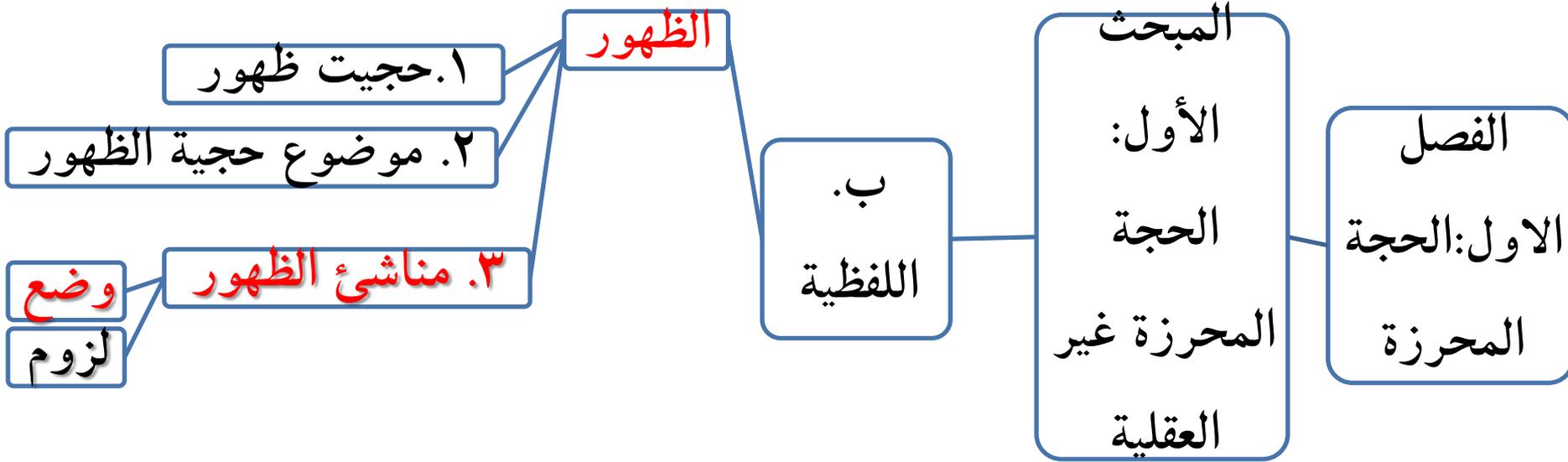
لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

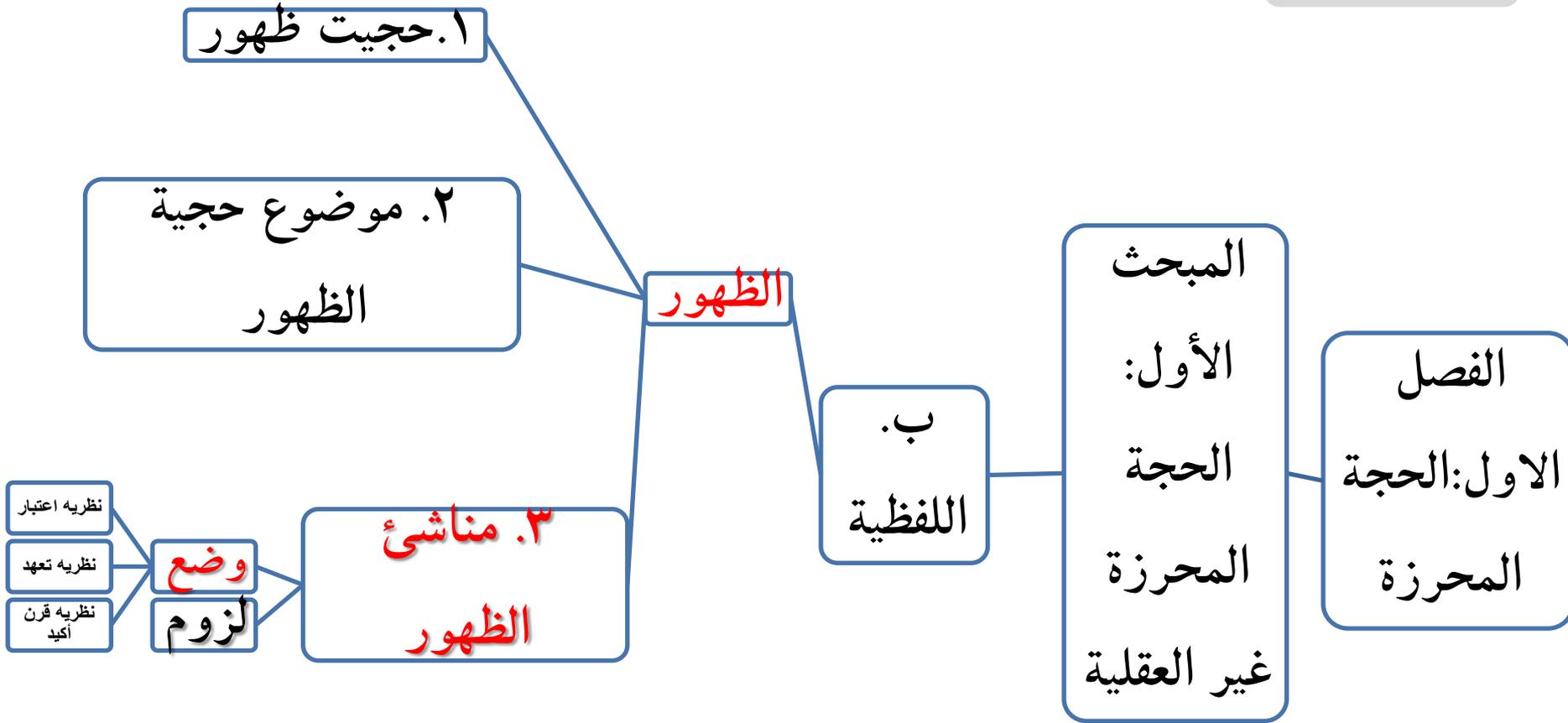
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ (٢)
- كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ (٣)

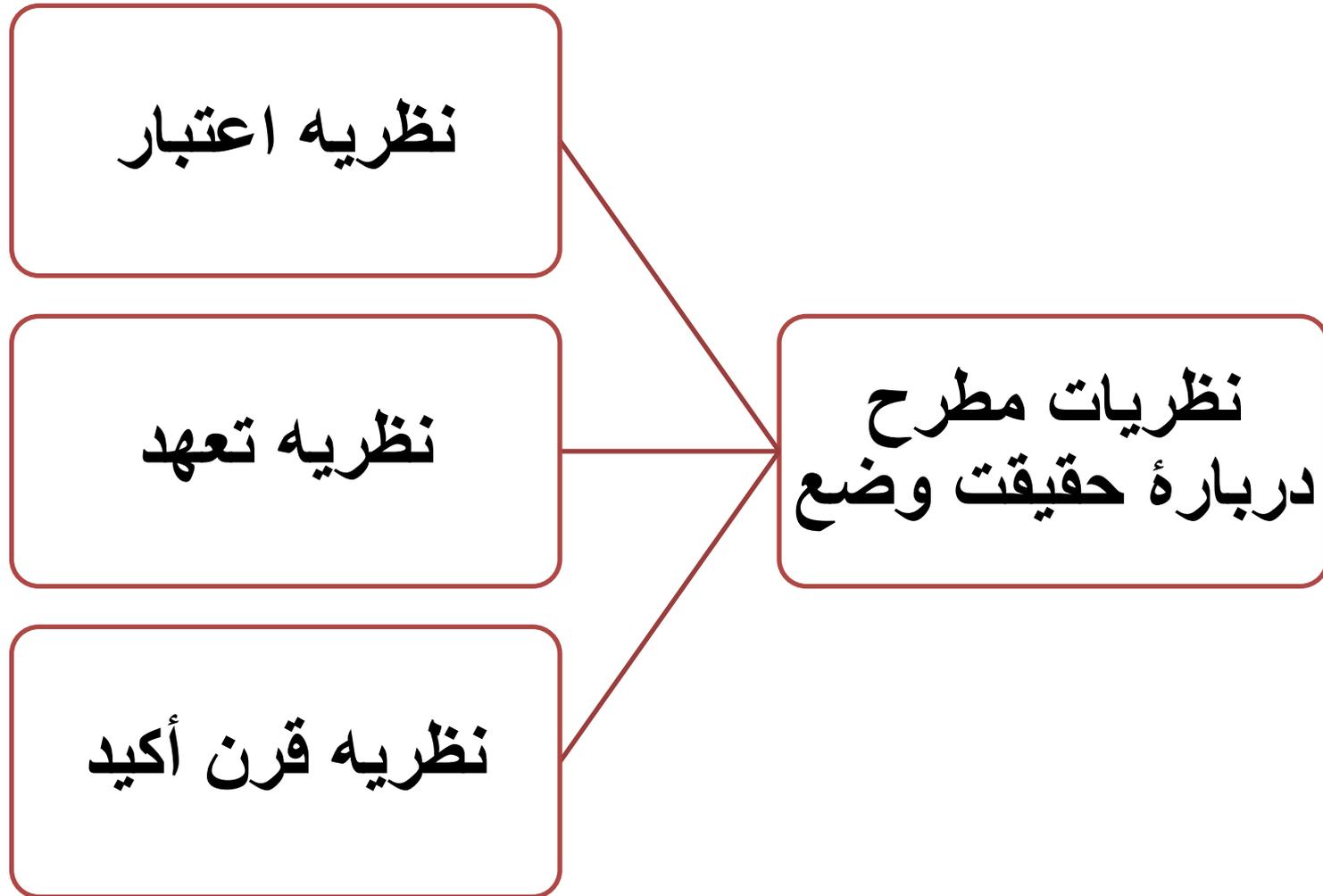

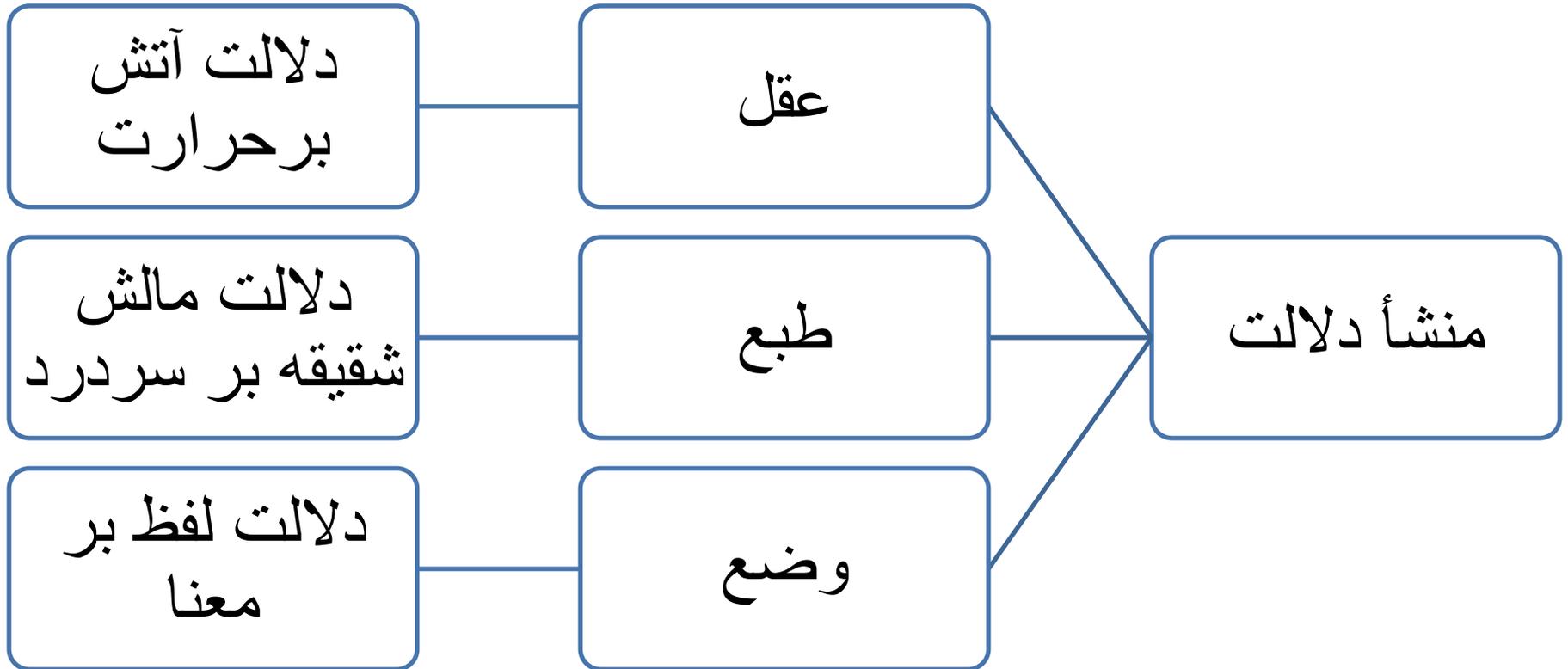

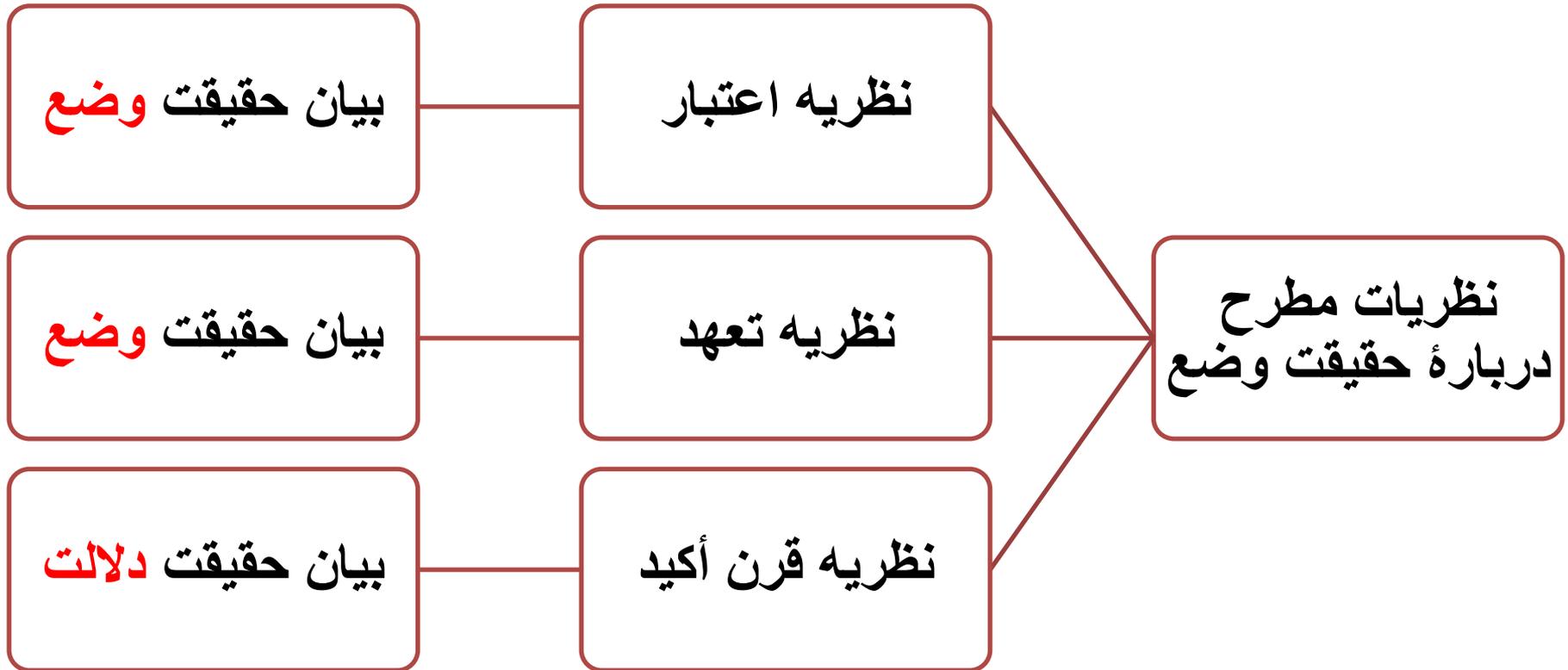
وضع یکی از مناشیء ظهور

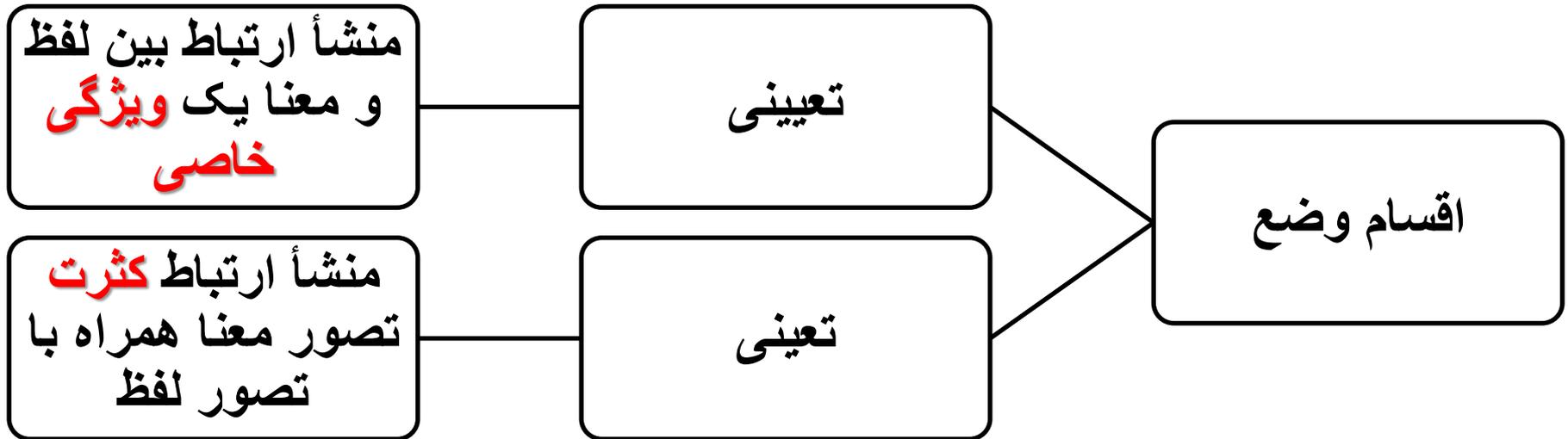
وضع یکی از مناشیء ظهور

وضع یکی از مناشیء ظهور

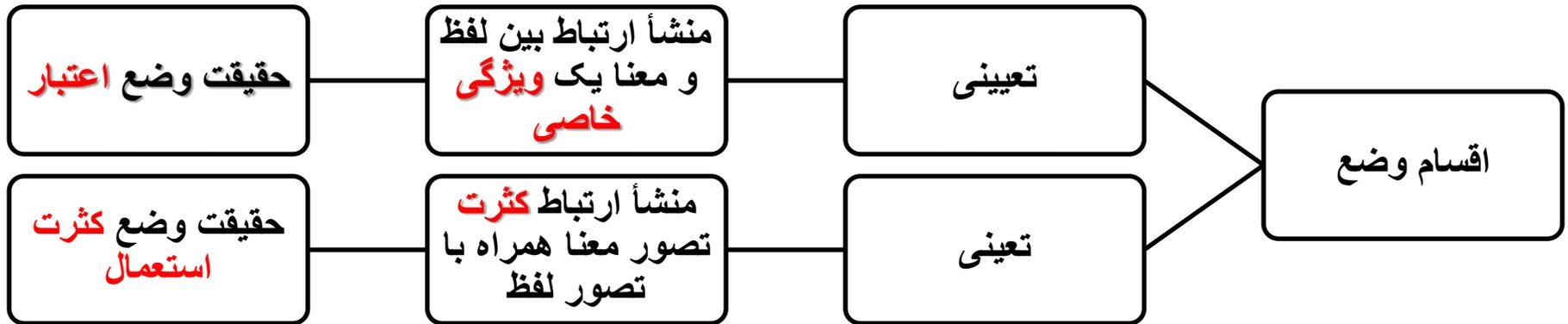
وضع یکی از مناشیء ظهور

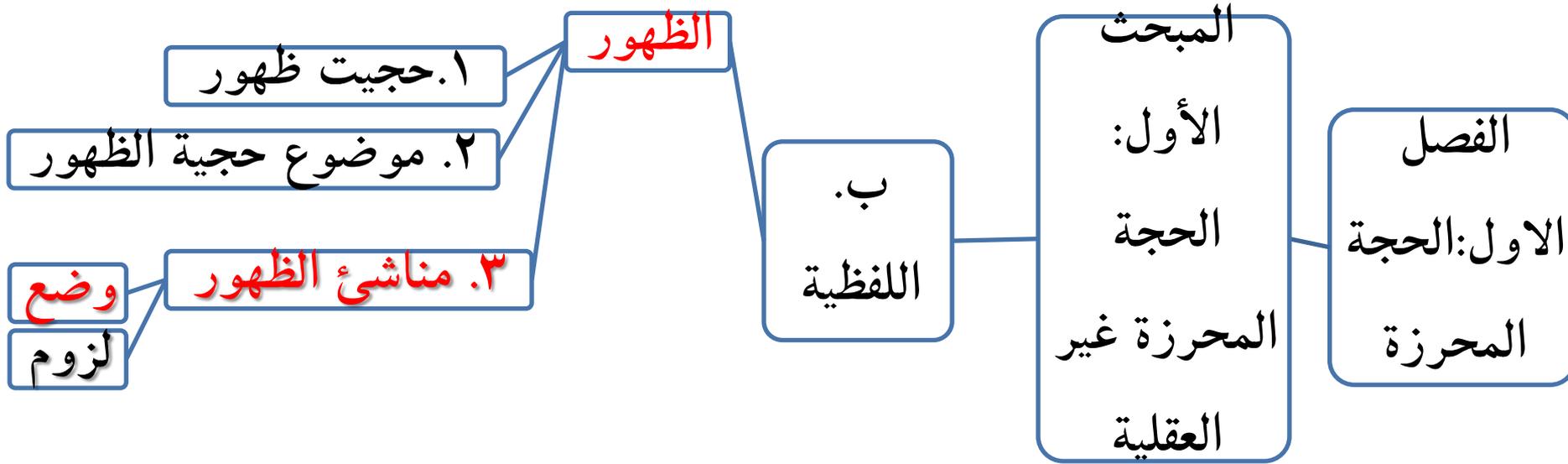

وضع یکی از مناشیء ظهور

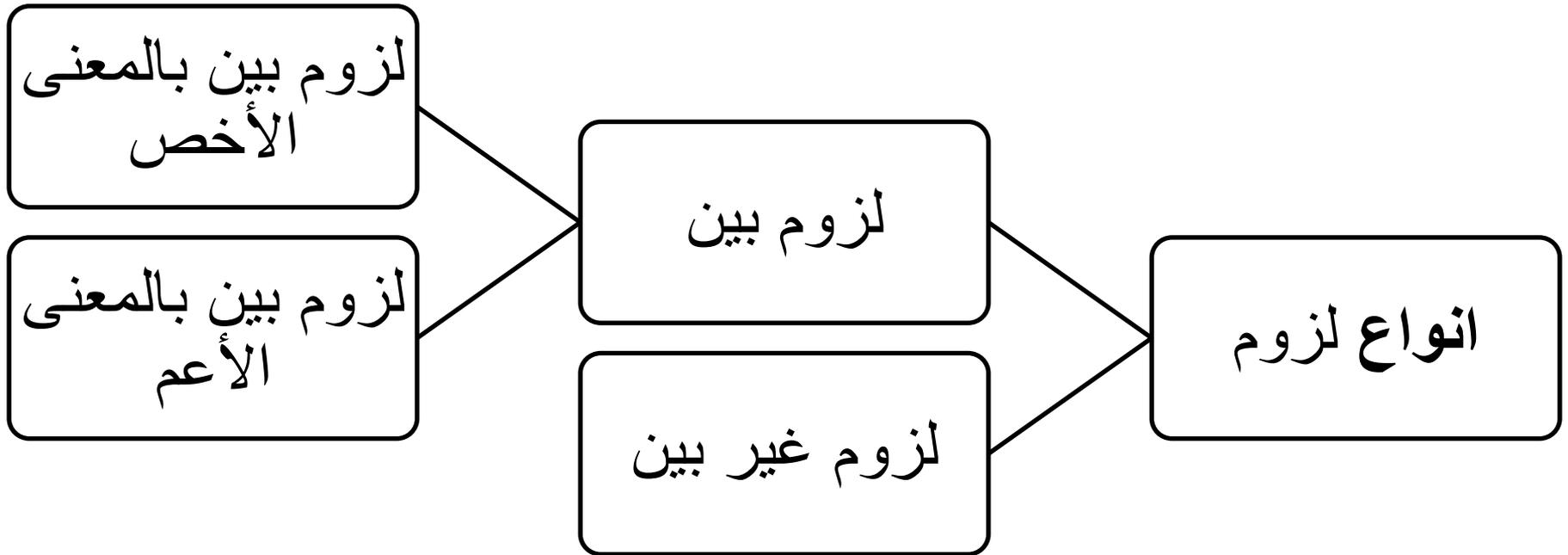
- **وضع تعینی چیزی جزء کثرت استعمال نیست.**
- **عامل پیدایش دلالت یا قرن اکید کثرت استعمال است.**
- **عاملش اعتبار یا تعهد نیست.**
- **بنابراین حقیقت وضع در موارد وضع تعینی با وضع تعینی فرق می‌کند.**
- **در موارد وضع تعینی حقیقت وضع اعتبار است در حالی که در موارد وضع تعینی حقیقت وضع کثرت استعمال است.**

وضع یکی از مناشیء ظهور

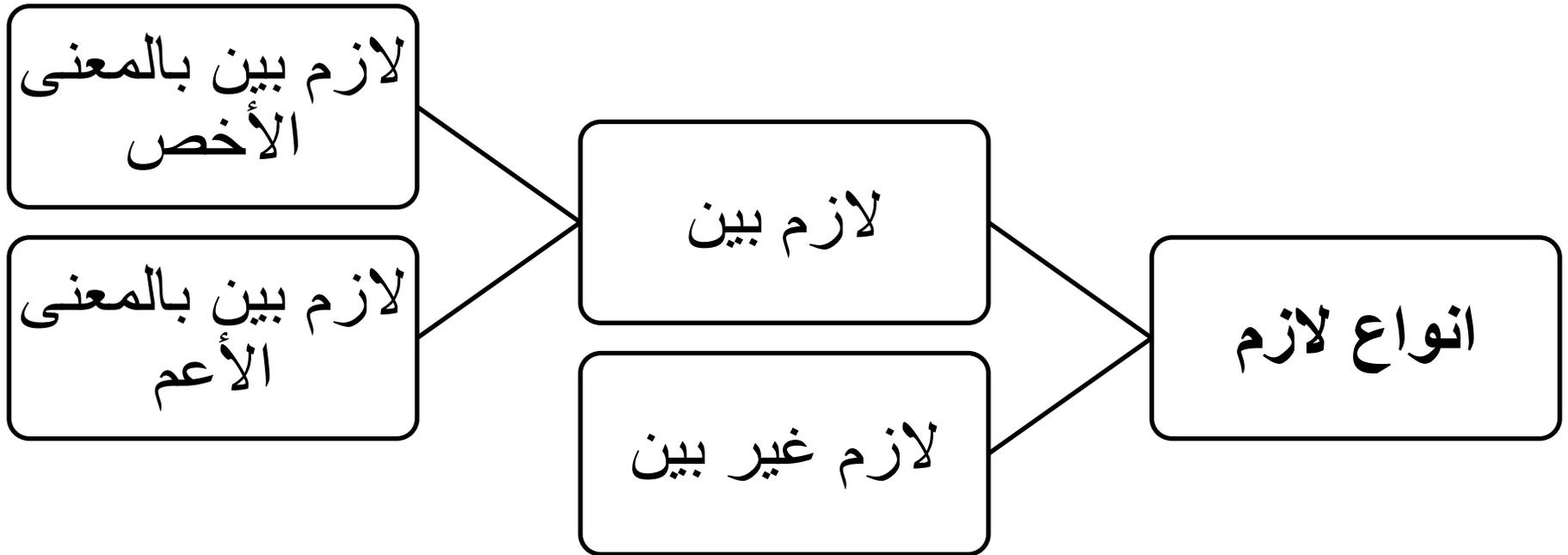

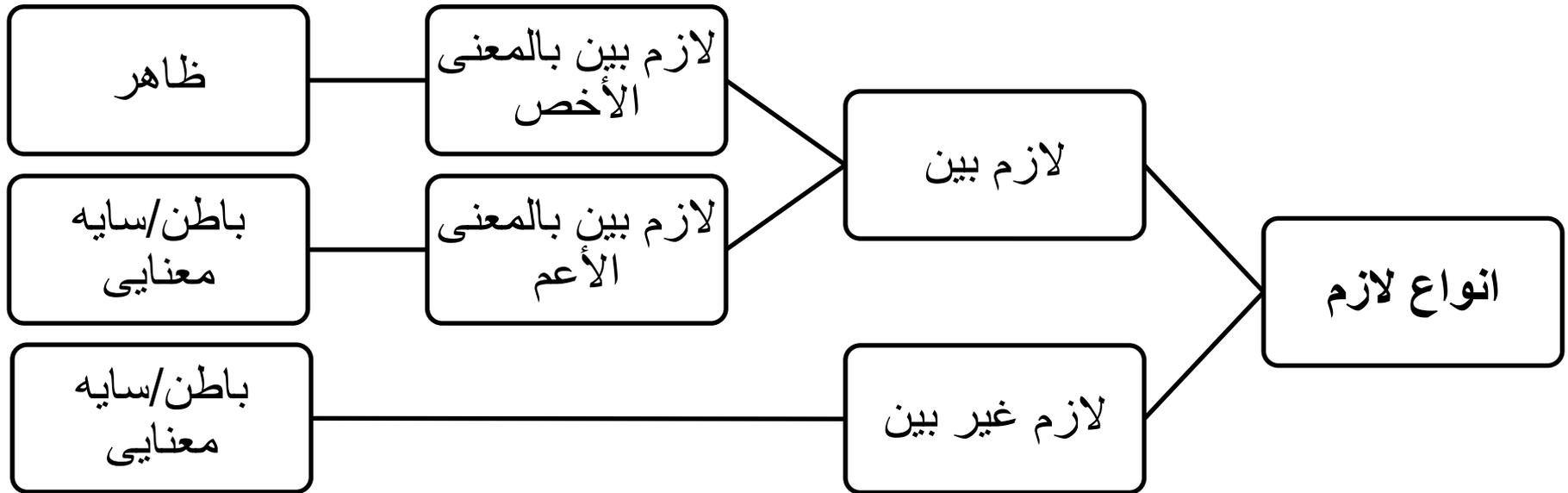
لزوم یکی از مناشیء ظهور

لزوم یکی از مناشیء ظهور

لزوم یکی از مناشیء ظهور

استعمال
مجازی

تصور لفظ

تصور معنای
موضوع له

تصور لازم
بین معنای
موضوع له

استعمال
مجازی

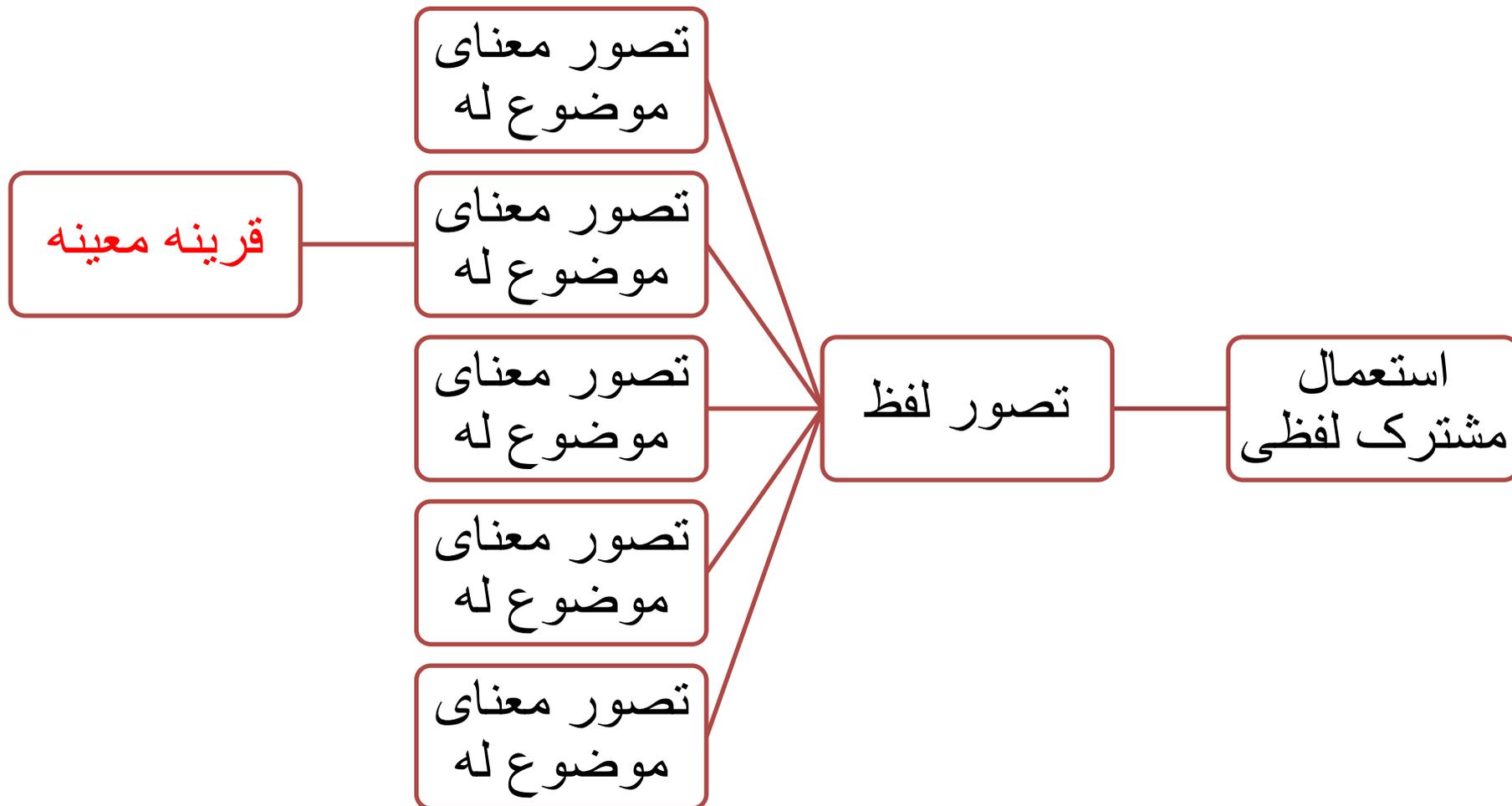
تصور لفظ

تصور معنای
موضوع له

تصور لازم
بین معنای
موضوع له
• قرینه صارفه

وضع یکی از مناشیء ظهور

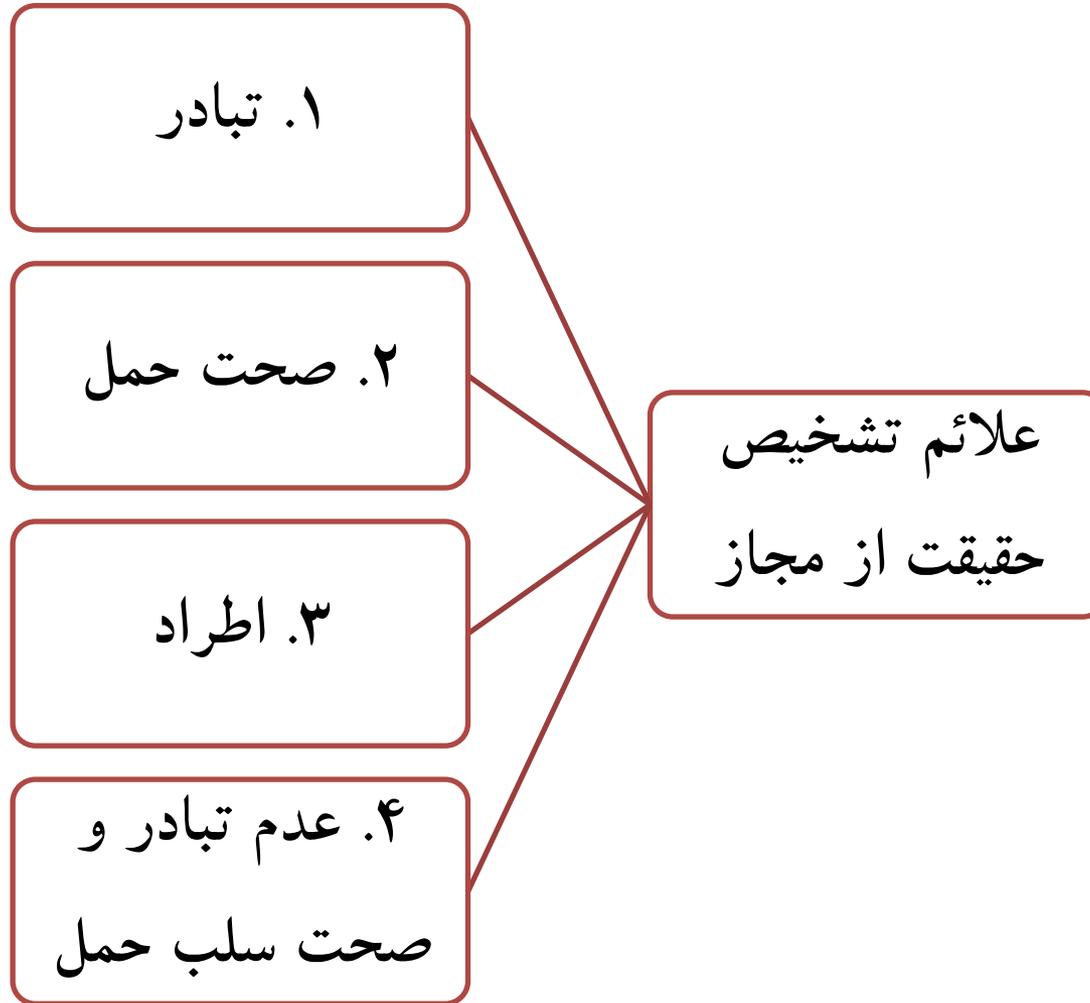
لزوم یکی از مناشیء ظهور

- دلالت در اشتراک لفظی
- در موارد اشتراک لفظی نیز همین اتفاق می‌افتند. در این موارد یک لفظ برای دو یا چند معنا وضع شده است. به همین جهت با شنیدن لفظ هر دو معنا به ذهن می‌آید و اینکه کدام یک از این دو معنا مراد است را قرینه معینه تعیین می‌کند.

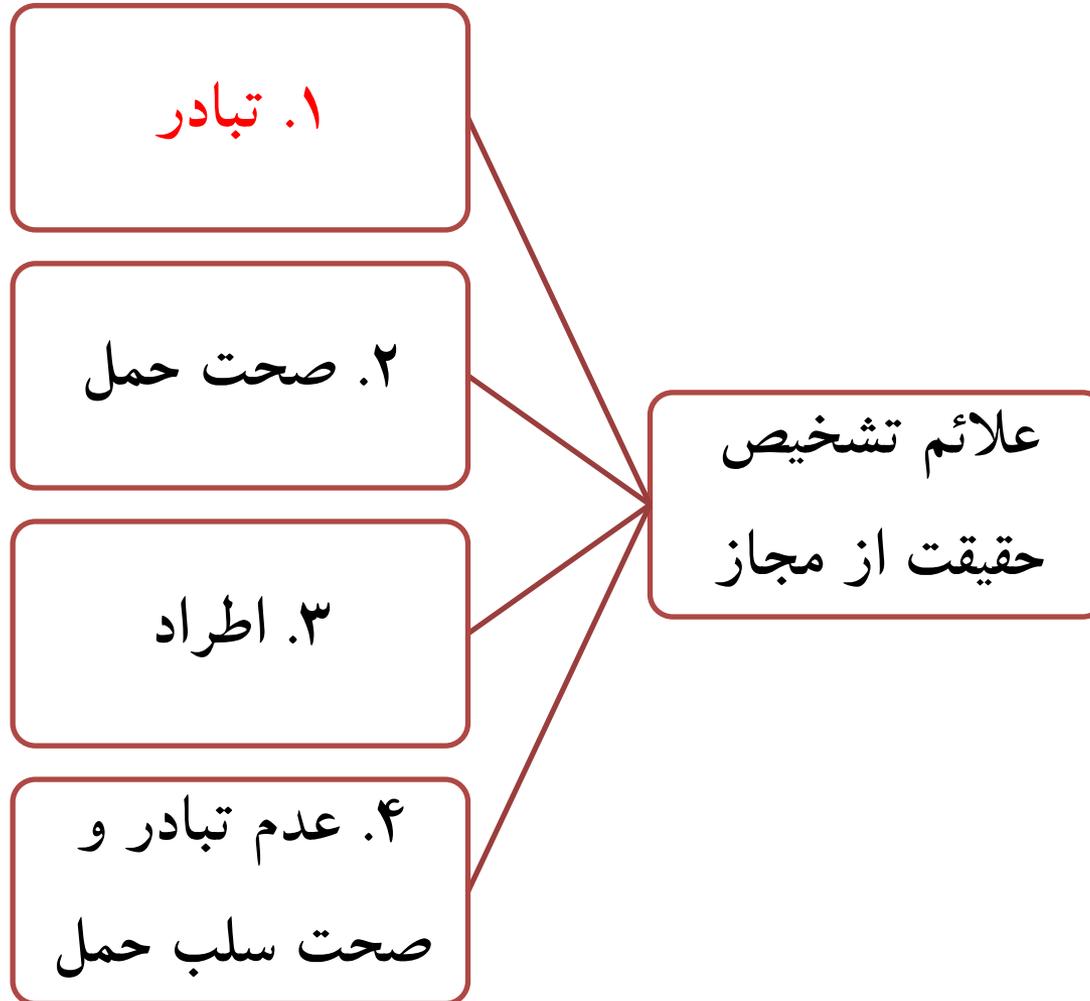
لزوم یکی از مناشیء ظهور

- نقش قرینه **معینه** در مشترک لفظی همان نقش قرینه **صارفه** در مجاز است؛ البته در اشتراک لفظی آن دو معنا در عرض هم هستند و هر دو موضوع له لفظ محسوب می‌شوند؛ ولی در موارد مجاز دو معنا در طول هم هستند و یکی موضوع له و دیگری غیر موضوع له است.
- از آنجا که در موارد استعمال لفظ مشترک، دلالت بر معانی از طریق وضع است، هیچ‌کسی اشکال نمی‌کند و می‌پذیرد که کارکرد قرینه فقط تعیین مراد است و دخالتی در فرآیند دلالت ندارد.

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

- علائم تشخیص حقیقت از مجاز
- ۱. تبادر
- در تبادر اولین معنایی که به ذهن می‌آید، همان معنایی است که لفظ
برایش وضع شده است.

تبادر

تصور لفظ

تصور
معنای
موضوع له

تصور لازم
بین معنای
موضوع له

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

- معانی دیگری که در طول این معنای اول به ذهن ما می آید، لوازم بین این معنا هستند که جزء موضوع له لفظ نیستند؛ چون لفظ ابتدا از طریق وضع با موضوع له خودش و سپس بر اساس رابطه لزومی با لوازم بین بالمعنی الأخص موضوع ارتباط برقرار می کند و تلازم امری خارج از دایرة وضع است و در واقع به ارتباط معنایی موضوع له با آن معانی دیگر برمی گردد.